

Oordeelsvormende vergadering Papendrecht

Voorstel

Openbaar

Vergadering van 9 oktober 2025

Zaaknummer: 2025-0054410

Kredietvoorstel herinrichten Algemene begraafplaats Papendrecht

Bevoegde portefeuillehouder: Arjan Kosten

Betrokken portefeuillehouder(s): Wendy Renzen-van Leeuwen;

Wettelijke basis (aanvullend)

- Artikel 33 Wet op de lijkbezorging
- Artikel 5 Besluit op de lijkbezorging
- Artikel 2 Verordening op het beheer en gebruik van de Algemene begraafplaats voor de gemeente Papendrecht 2016
- Artikel 87 Gemeentewet

Fatale termijn:

Op een later moment te beslissen over dit voorstel is niet gewenst. Er is sprake van noodzakelijk uit te voeren maatregelen om de capaciteit van begraven langdurig te garanderen.

Gevraagd besluit

1. De Algemene begraafplaats Papendrecht te herinrichten.
2. Het dienstgebouw bij de begraafplaats nieuw te bouwen.
3. Een krediet beschikbaar te stellen van in totaal € 4.515.200 voor het herinrichten van de begraafplaats en de nieuwbouw van een dienstgebouw.
4. Een bedrag van € 4.515.200 te onttrekken uit de bestemmingsreserve kapitaallasten toekomstige investeringen en te storten in de bestemmingsreserve kapitaallasten.
5. De rentekosten die gepaard gaan met de investering op te vangen door de grafrechten te verhogen met maximaal 7,1%.

Inhoud

Inleiding

De begraafplaats in Papendrecht is een Algemene begraafplaats. Het beheer en onderhoud van de begraafplaats ligt bij de gemeente. Het laatste groot onderhoud dat op de begraafplaats is uitgevoerd, was de aanleg van de ring, welke in 2001 is opgeleverd. In maart 2025 is een vooronderzoek afgerond naar de herinrichting van de begraafplaats, zoals is opgenomen in het collegeprogramma. Daaruit is naar voren gekomen dat op delen van de begraafplaats slechts één diep kan worden begraven als gevolg van het grondwaterpeil. Hierover bent u geïnformeerd met de raadsinformatiebrief van 6 mei 2025 (kenmerk: 2025-0019592). Tijdens het vervolgonderzoek is duidelijk geworden dat er noodzaak bestaat om maatregelen te nemen om tot minimaal 2050 te kunnen blijven begraven en urnen te kunnen blijven bijzetten.

Voor een goed overzicht van de te nemen maatregelen zijn in de bijlagen tekeningen en een plattegrond opgenomen.

Bijlage 1: de vernieuwde voorzijde van de begraafplaats en het nieuwe dienstgebouw;

Bijlage 2: de te verplaatsen urnenzuil en de nieuwe urnenmuren;

Bijlage 3: het overzicht van de locaties waar werkzaamheden plaatsvinden in de uitvoeringsfase.

Beoogd effect

Met dit besluit werken we aan het verbeteren van de gemeentelijke begraafplaats in Papendrecht in het algemeen en de kwaliteit van deze afscheidsplek in het bijzonder. De begraafplaats is op een aantal punten aan groot onderhoud en herinrichting toe. Het voorstel is om de verbetering zo uit te voeren dat in de uitvoering gelijk wordt ingespeeld op de vraag naar begraafplaatsen en het toekomstbestendig maken van de begraafplaats. De effecten van de voorgestelde werkzaamheden aan de begraafplaats in Papendrecht zijn:

- Voldoende capaciteit beschikbaar voor begraven en bijzetten van urnen tot minimaal 2050;
- Verbetering van de parkachtige uitstraling van de gemeentelijke begraafplaats;
- Een vernieuwde entree van de begraafplaats in samenhang met de omgeving;
- Een nieuw dienstengebouw dat voldoet aan de hedendaagse ARBO-eisen en is uitgerust voor de ontvangst van bezoekers.

Argumenten

1.1. Onderhoud en inrichting van een algemene begraafplaats is een wettelijke taak

Artikel 33 van de Wet op de lijkbezorging regelt dat een gemeente tenminste één gemeentelijke begraafplaats moet hebben. In zijn algemeenheid vermeldt artikel 2 van de beheersverordening dat het beheer van de begraafplaats het onderhouden en exploiteren van de terreinen en de gebouwen omvat en het bieden van faciliteiten voor lijkbezorging en voor de herdenking van overledenen. Artikel 5 van het Besluit op de lijkbezorging regelt de afstand van graven ten opzichte van de grondwaterstand.

1.2. Door het aanleggen van drainage en het ophogen van de grond wordt de begraafcapaciteit verhoogd

Om voldoende begraafcapaciteit te garanderen in Papendrecht, is het van belang dat er weer graven van tweediep uitgegeven kunnen worden. Dat is op dit moment niet mogelijk vanwege de grondwaterstand. Nu moeten particuliere graven één diep naast elkaar worden uitgegeven, waardoor de beschikbare begraafcapaciteit dubbel zo snel terugloopt ten opzichte van het uitgeven van particuliere graven twee diep. Dit speelt op meerdere plaatsen van de begraafplaats en vraagt om zowel de aanleg van drainage als het ophogen van delen van de begraafplaats. Zonder het uitvoeren van de maatregelen van het leggen van drainage en het ophogen van delen van de begraafplaats is de begraafplaats binnen 15 jaar helemaal vol. Dat zou betekenen dat nu al moet worden uitgekeken naar het uitbreiden van de begraafplaats of het maken van plannen voor de aanleg van een tweede begraafplaats. Beide opties zijn nu niet nodig als wel drainage wordt aangelegd en grond wordt opgehoogd.

1.3. Door het verplaatsen van de urnenzuil en het plaatsen van urnenmuren wordt de capaciteit van het bijzetten van urnen verhoogd

In Nederland wordt steeds vaker gekozen voor cremieren. Ook in Papendrecht is dat zichtbaar. Als gevolg van die verschuiving in behoefte wordt voorgesteld extra urnenmuren te plaatsen op en nabij het huidige dambord met urnengraven. Daarbij wordt de bestaande urnenzuil verplaatst naar het strooiveld.

1.4. Behoud van groen waar dat kan en uitvoering geven aan de motie herdenkingsbomen en -struiken

Met de te nemen maatregelen wordt uitvoering gegeven aan het hoofddoel van een begraafplaats, namelijk de mogelijkheid om te begraven of urnen bij te zetten. Daarnaast wordt een parkachtige sfeer op de begraafplaats nagestreefd. Het uitgangspunt is dan ook dat bomen en struiken behouden worden, waar dat mogelijk is. Niettemin zullen delen van de begraafplaats opnieuw ingericht moeten worden. Dit geeft ruimte om ook uitvoering te geven aan de motie om herdenkingsbomen en -struiken op de begraafplaats te realiseren (motie 10 juli 2025).

2.1. Nieuwbouw van het dienstengebouw zorgt ervoor dat alles weer up to date is

Het huidige dienstengebouw is 52 jaar oud en aan vervanging toe. Het gebouw voldoet niet meer aan de hedendaagse ARBO-eisen en mist voorzieningen als een toilet voor bezoekers en een ontvangstruimte om in gesprek te zijn met nabestaanden. Met het slopen van het huidige dienstengebouw en het opnieuw optrekken ervan ontstaat ruimte om dit te realiseren en het gebouw tegelijkertijd te verduurzamen.

2.2. Aanpassen van de entree draagt bij aan de waardigheid van de begraafplaats

Met het aanpassen van de openbare ruimte aan de voorzijde van de begraafplaats wordt de uitstraling van de begraafplaats als waardige rust- en gedenkplaats verbeterd. Er wordt een hedendaagse look

gerealiseerd, waarbij openbare ruimte en begraafplaats in elkaar overlopen. Dat biedt tegelijkertijd de mogelijkheid om het laantje vanaf de kerk door te trekken naar het oorlogsmonument. Hierdoor ontstaat er een logische looproute naar het oorlogsmonument tijdens de 4-meiherdenking.

2.3. nieuwe plek voor het kunstwerk

Bij de ingang van de begraafplaats hangt het kunstwerk "Plastiek in brons". In het nieuwe ontwerp van de voorzijde van de begraafplaats en het nieuwe dienstengebouw komt het kunstwerk niet terug. Het kunstwerk wordt verplaatst naar de voorgevel van de gemeentewerf.

Kanttekeningen

1.1 Met onverwachte (wereldwijde) ontwikkelingen is geen rekening gehouden in de capaciteitsberekening tot 2050

In dit voorstel wordt uitgegaan van het waarborgen van voldoende begraafcapaciteit en ruimte voor het bijzetten van urnen tot ten minste 2050, onder de huidige maatschappelijke en demografische omstandigheden in Nederland. Er moet echter worden onderkend dat zich altijd onverwachte (wereldwijde) gebeurtenissen kunnen voordoen die ook Nederland en Papendrecht raken, zoals een pandemie of een oorlogsdreiging. Dergelijke ontwikkelingen zijn per definitie moeilijk te voorspellen en laten zich niet of nauwelijks meenemen in een planmatige capaciteitsraming. Ze vragen om bestuurlijke en maatschappelijke veerkracht op het moment dat ze zich voordoen. Om die reden is in dit voorstel geen rekening gehouden met dergelijke uitzonderlijke scenario's.

Financiën

Op basis van de bouwkostenraming van het externe bureau en fasering zoals deze nu wordt voorgesteld, zien start en einde bouwperiode er als volgt uit:

Item	Investering	Afschr Termijn	Start bouw	Realisatie	Start kapitaal lasten
1	Ophogen (fase 1)	25	jun-26	dec-26	2027
2	Urnenzuil (fase 1)	40	jun-26	dec-26	2027
3	Ophogen (fase 2)	25	jan-27	jun-27	2028
4	Dienstengebouw (fase 3)	40	jun-27	mrt-28	2029
5	Voorzijde begraafplaats (fase 3)	25	jun-27	mrt-28	2029

De kapitaallasten die hieruit volgen zijn:

	2026	2027	2028	2029	2030
Totale kapitaallasten	0	100.764	148.418	181.302	180.639

Voorgesteld wordt om een bedrag van € 4,5 miljoen te onttrekken uit de bestemmingsreserve kapitaallasten toekomstige investeringen en te storten in de bestemmingsreserve kapitaallasten. Na deze onttrekking resteert nog € 3,1 miljoen in de bestemmingsreserve kapitaallasten toekomstige investeringen. Hiermee kunnen de afschrijvingslasten gedurende de afschrijvingsperiode worden gedekt. De rentelasten ten grootte van € 25.000 zal met ingang van 2027 worden verdisconteerd in de grafrechten. De verwachting is dat de grafrechten toenemen met maximaal 7,1%. Uit een eerste vergelijking van de Papendrechtse tarieven (inclusief de verhoging van 7,1%) ten opzichte van de andere regiogemeenten komen deze tarieven gemiddeld uit.

Uitvoering

De uitvoering van het project worden gedragen door collega's van Bedrijfsvoering Drechtsteden, waarmee een raamovereenkomst bestaat. Na het beschikbaar stellen van het krediet door de raad wordt in de daarop volgende maand gestart met de voorbereiding voor de uitvoering. De werkzaamheden zijn naar verwachting in maart 2028 afgerond. Van de locaties op de begraafplaats waar de werkzaamheden zullen plaatsvinden is een overzicht als bijlage bijgesloten.

Communicatie & participatie

De begraafplaats is voor inwoners een belangrijk onderdeel van de Papendrechtse samenleving. Dat vraagt om gedegen communicatie. Deze communicatie is in twee delen onder te verdelen:

1. Communicatie over het bestuurlijke traject.

Na besluitvorming in het college wordt een persbericht verzonden dat de raad wordt voorgesteld over te gaan tot het herinrichten van de begraafplaats en het nieuw te bouwen dienstgebouw.

Na besluitvorming over de investeringskredietvraag door de raad wordt een persbericht verstuurd over de uit te voeren werkzaamheden en de globale planning.

2. Communicatie over het uitvoeringstraject.

Het communicatieplan met betrekking tot de uitvoering van de werkzaamheden zal bij de werkvoorbereiding worden vormgegeven en omvat in ieder geval de volgende elementen:

- Informeren van de begrafenisondernemers over de plannen en over de wijze waarop de begrafenis doorgang kunnen blijven vinden ten tijde van de werkzaamheden;
- Informeren van de rechthebbenden van de actieve graven die liggen in de delen van de begraafplaats, waar werkzaamheden plaats zullen vinden;
- Informeren van de nabestaanden van de urnengraven in het dambord en in de urnenzuil;
- Informeren van bezoekers van de begraafplaats als werkzaamheden worden uitgevoerd.

Duurzaamheid & ecologie

Het nieuwe dienstgebouw wordt duurzaam gebouwd en onder andere voorzien van HR++ glas, zonnepanelen en warmtepomp. Dit past binnen de ambitie om als gemeentelijke organisatie in 2030 CO2-neutraal te zijn.

ICT

n.v.t.

Link besluiten

- Raadsinformatiebrief 'Uitgifte particuliere graven' raadsvergadering 06-05-2025 (2025-0035957) 6 mei 2025 (kenmerk: 2025-0019592)

- Motie 'Herdenkingsbomen/struiken op de begraafplaats', raadsvergadering d.d. 10-07- 2025

Alle relevante stukken zijn voor u ter inzage gelegd.

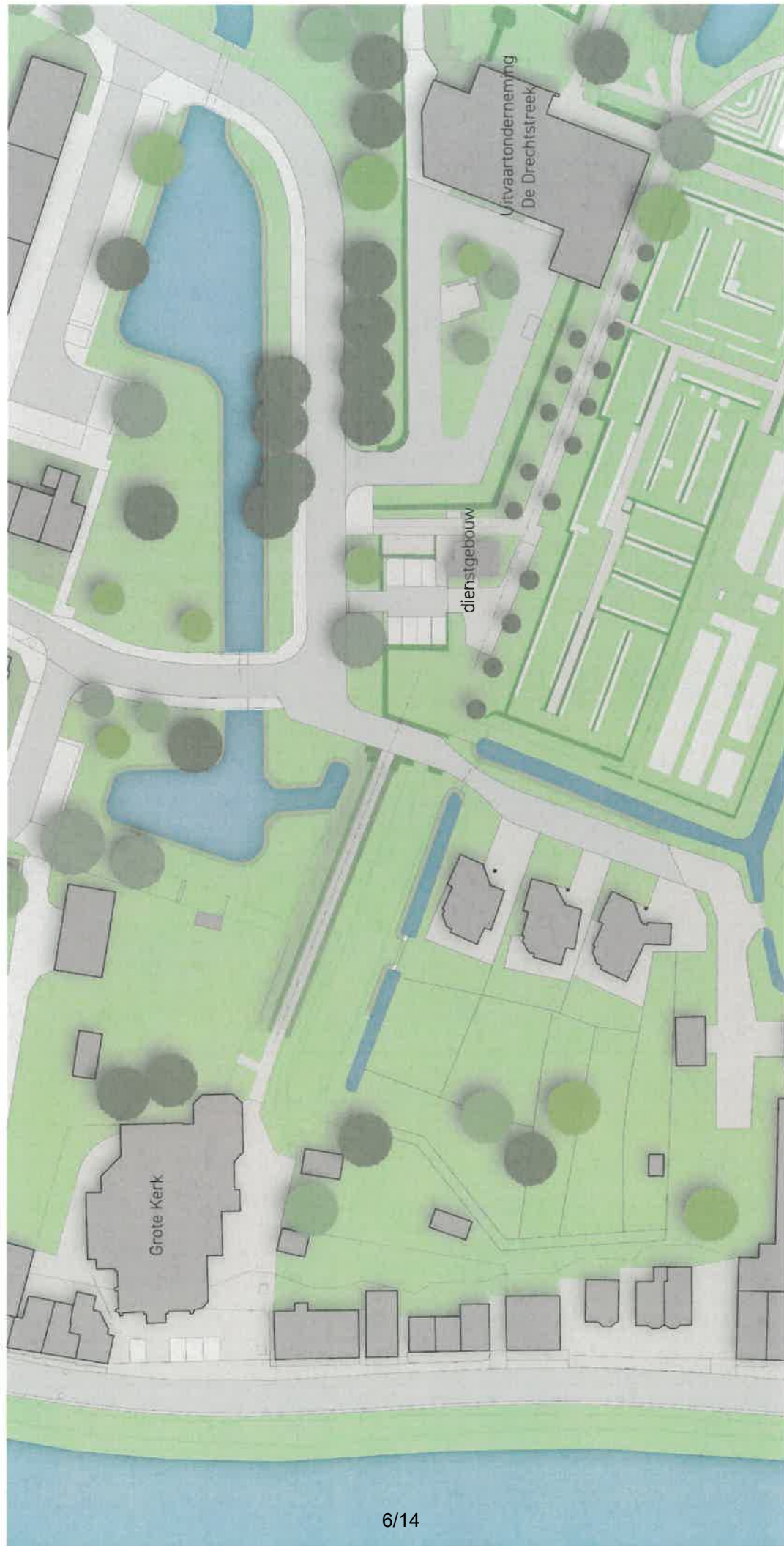
Burgemeester en wethouders van Papendrecht,

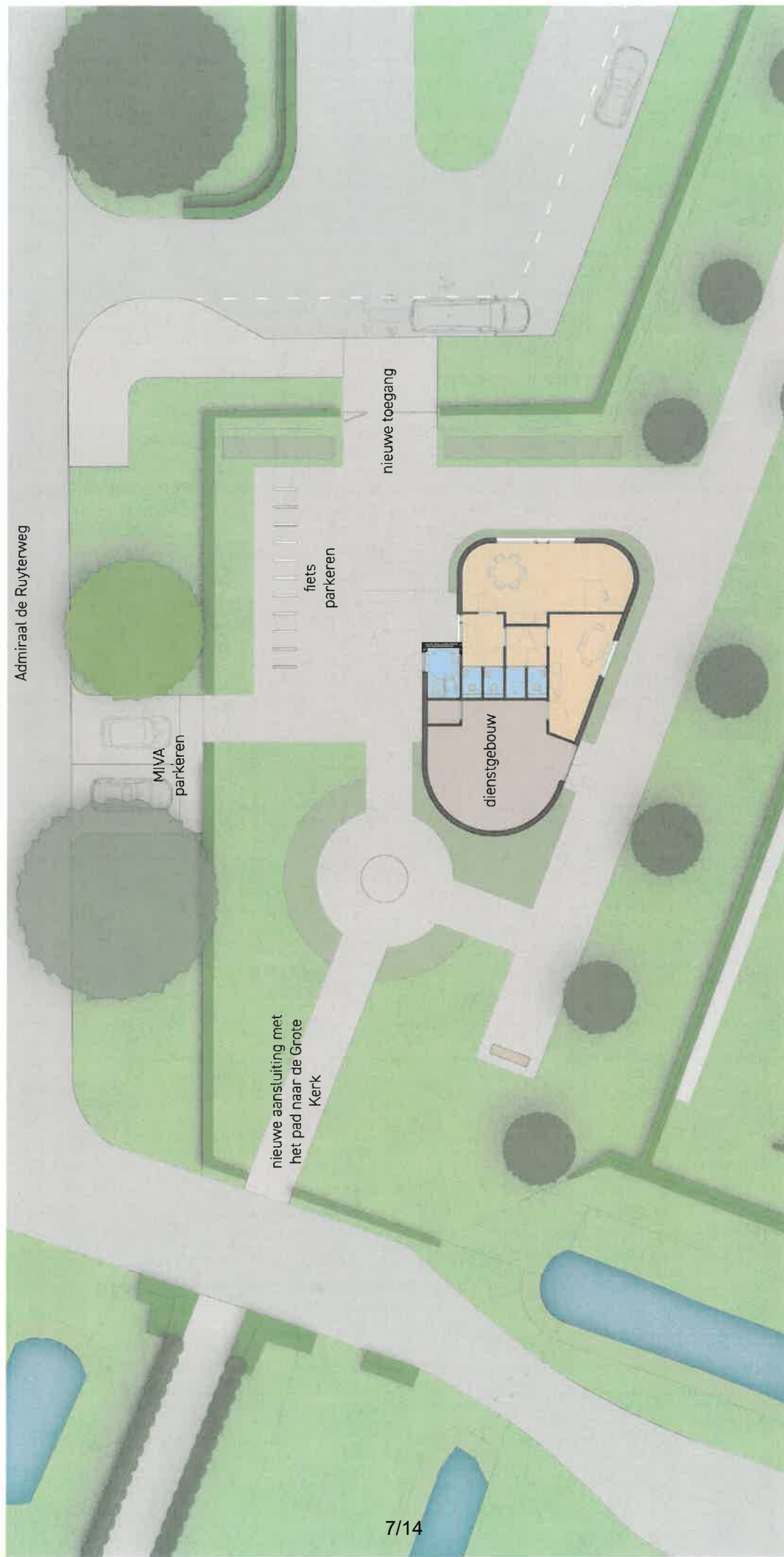
Bijlagen

-
1. Definitief tekeningen nieuw dienstengebouw en voorzijde begraafplaats.pdf
 2. Definitief tekeningen urnenmuren en nieuwe plaats urnenzuil.pdf
 3. Overzicht uitvoeringsfases begraafplaats Papendrecht.pdf
 4. Geheime financiële bijlage herinrichten begraafplaats.docx

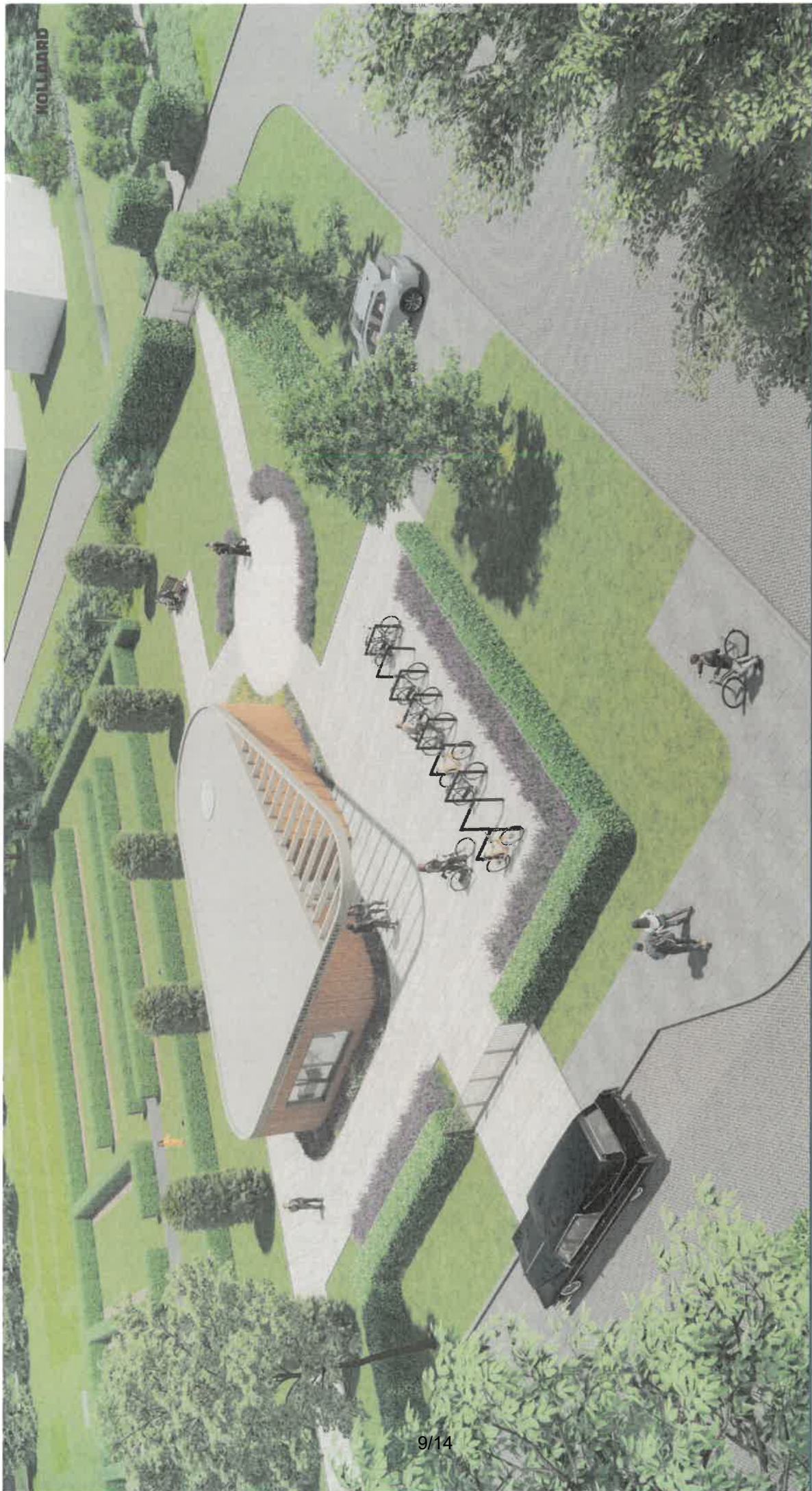
Niet digitale bijlagen

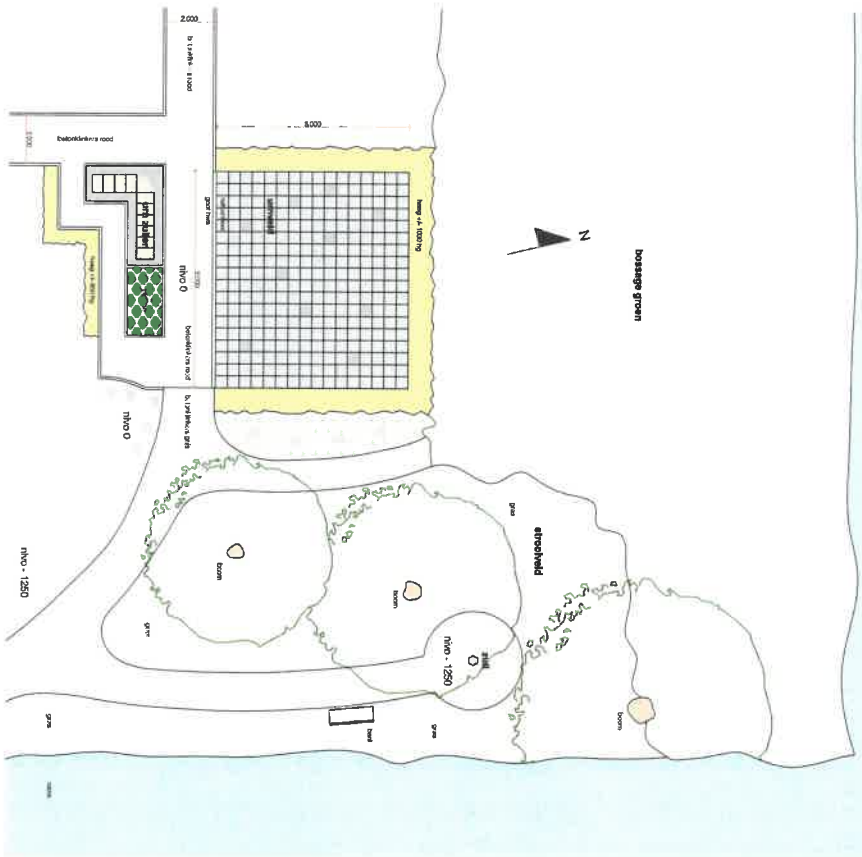
9/14

ALGEMENE BEGRAAFPLAATS PAPENDRECHT DIENSTGEBOUW

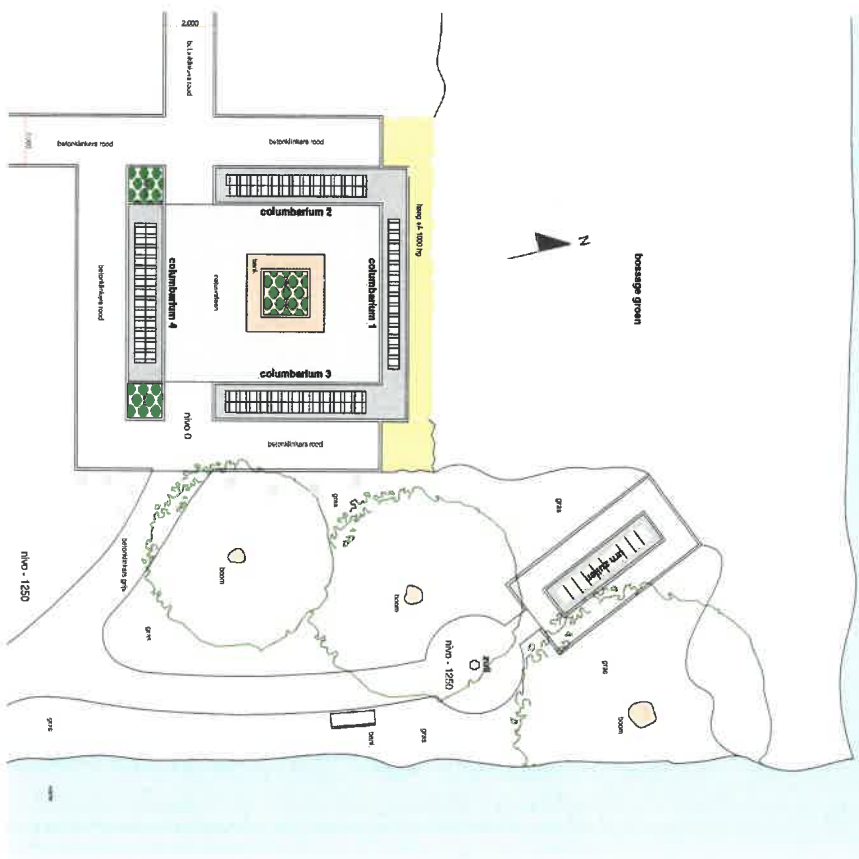
NIEUWBOUW OPTIE 2 24

bestaande situatie

nieuwe situatie

Aan deze tekening kunnen geen rechten worden ontleend

26 Augustus 2025

